

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Вид освітньої програми

**СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА.
ПРАВОВИЗНАВСТВО**

Назва освітньої програми

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня кваліфікація	Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Професійна кваліфікація	Вчитель-магістр з історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради
/ Леонід КЛИМЕНКО /
(протокол № 4 від « 25 » вересня 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2024 р.

Ректор
/ Леонід КЛИМЕНКО /
(наказ № 4-ВР від « 25 » вересня 2024 р.)

Миколаїв - 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор

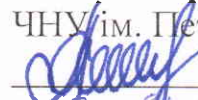
ЧНУ ім. Петра Могили

 Юрій КОТЛЯР
«25» квітня 2024 р.

Декан факультету

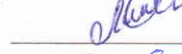
політичних наук

ЧНУ ім. Петра Могили

 Анастасія ХМЕЛЬ
«25» квітня 2024 р.

Завідувачка кафедри історії

ЧНУ ім. Петра Могили

 Ірина МІРОНОВА
«25» квітня 2024 р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор ЧНУ імені Петра Могили

 Леонід КЛИМЕНКО

Гарант освітньої програми

Доктор юридичних наук,

кандидат історичних наук,

професор, професор кафедри

історії

 Інна ПІДБЕРЕЗНИХ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта. Правознавство)» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів.

В ОПП наведені мета та характеристика освітньої програми, професійні назви робіт (за Класифікатором професій України ДК 003:2010) для працевлаштування випускників та можливості для продовження навчання; підходи, методи, технології викладання та оцінювання; перелік компетентностей випускника; програмні результати навчання; ресурсне забезпечення реалізації програми та дані щодо академічної мобільності програми.

Наведені обов'язкові та вибіркові компоненти ОПП, структурно-логічна схема ОПП; описані форми атестації здобувачів вищої освіти; матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОПП.

Розроблено робочою групою у складі:

- Підберезних Інна Євгеніївна – керівник проєктної групи (гарант освітньої програми), доктор юридичних наук, кандидат історичних наук, професор, професор кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Міронова Ірина Сергіївна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії, завідувач кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Котляр Юрій Вадимович - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії, перший проректор Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Пархоменко Владислав Анатолійович - доктор історичних наук, доцент, в.о. професора кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Сургова Світлана Юріївна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, педагогіки і логопедії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Бужикова Раїса Іванівна – директор Миколаївського приватного ліцею «Гіпаніс-ЕОС»;

- Стоянова Ірина Володимирівна - вчитель історії, громадянської освіти та правознавства Полігонівського ліцею Шевченківської ОТГ Миколаївського району Миколаївської області, здобувачка третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- Овчаренко В'ячеслав Михайлович – директор Миколаївської гімназії № 4 ім. Молчанова Б.І. Миколаївської міської ради Миколаївської області;
- Малахов Андрій Анатолійович – директор Миколаївської гімназії № 57 імені Тараса Григоровича Шевченка Миколаївської міської ради Миколаївської області;
- Веднікова Олена Павлівна – директорка Миколаївського ліцею № 9 Миколаївської міської ради Миколаївської області;
- Левченко Лариса Леонідівна – директорка Центрального державного архіву вищих органів влади;
- Хроленко Катерина Олександрівна - директорка Калинівського ліцею Воскресенської селищної ради Миколаївської області;
- Андрійчук Тетяна Григорівна – директорка Миколаївського обласного центру національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді;
- Дрозд Роман Михайлович - доктор габілітований, професор, Поморський Університет (м. Слупськ, Польща).

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта. Правознавство)» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка» розроблена згідно з чинними міжнародними та національними нормативно-правовими документами та методичними рекомендаціями.

1. Профіль освітньо-професійної програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили Факультет політичних наук Кафедра історії Petro Mohyla Black Sea National University Faculty of Political Sciences Department of History
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта. Правознавство)» Educational and professional program «Secondary Education (History and Citizenship Education. Jurisprudence)»
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня кваліфікація мовою оригіналу	Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Кваліфікація в дипломі	Ступінь: магістр Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) Освітня програма: Середня освіта (Історія та громадянська освіта. Правознавство) <i>Degree: Master</i> <i>Speciality: 014 Secondary Education</i> <i>Subject speciality: 014.03 History and Citizenship Education</i> <i>Educational program: Secondary Education (History and Citizenship Education. Jurisprudence)</i>
Професійна кваліфікація	Вчитель-магістр з історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти. Процедура присвоєння професійної кваліфікації регламентується «Положенням про порядок присвоєння професійної кваліфікації у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили».
Тип диплому, обсяг програми, термін навчання	Диплом магістра, одиничний; обсяг освітньої програми – 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень

Передумови	Наявність ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, або магістра, або спеціаліста зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) або спорідненої спеціальності.
Мова (и) викладання	Українська мова, англійська (на окремих освітніх компонентах).
Термін дії освітньої програми	До наступного планового оновлення.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabezpechennya-2024-r-vstupu-28/
2 – Мета освітньої діяльності	
Створення освітнього середовища для підготовки високкваліфікованих конкурентоздатних фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність в галузі методики освіти, педагогічних наук, історії, громадянської та правової освіти; вирішувати складні професійні завдання і проблеми науково-педагогічного та інноваційного характеру; забезпечувати освітній процес, який враховує сучасні виклики в розвитку науки і технологій, потреби суспільства з метою збереження молоді та популяризації історії.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область/спеціальність	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) Об’єкт вивчення: організація і забезпечення освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти; педагогічні теорії, концепції, методики викладання освітніх і спеціальних дисциплін. Цілі навчання: підготовка професіоналів, здатних розв’язувати складні задачі і проблеми за предметною спеціальністю в освітній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування спеціалізованих умінь/навичок розв’язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності. Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, освітні

	технології та методики формування системи компетентностей за відповідними спеціальностями в закладах освіти, інформаційно-комунікаційні технології. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу, педагогічні програмні засоби, засоби наочності, електронні цифрові освітні платформи та ресурси, бази для проведення практик.
Фокус програми	ОПП орієнтована на поєднання високої професійної компетентності у галузі історії, громадянської освіти та основ правознавства зі здатністю проєктування та здійснення освітньої діяльності; вирішення завдань професійної діяльності з урахуванням сучасних потреб суспільства, громадянських якостей та національно-патріотичного виховання молоді; провадження науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти та практичною її реалізацією в освітньому процесі та поза його межами. <i>Ключові слова:</i> громадянська освіта, дослідження, історія, історична наука, освіта, педагогіка та теорія виховання, правознавство, технології навчання та викладання.
Орієнтація програми	Програма є в основному академічна, практична, професійна, дослідницька, наукова, прикладна.
Особливості програми	Програма орієнтована на підготовку фахівця з науковою, методичною та практичною підготовкою, змотивованого та готового до здійснення освітнього процесу на основі інноваційних методик навчання; у формуванні широкого наукового світогляду в галузі історії, громадянської освіти та основ правознавства; заохочення до критичного осмислення інформації історичних джерел; зосередження на європейських цінностях; спонукання до практичного застосування знань у сфері освіти, науки, громадянського простору; стимулювання академічної мобільності здобувачів, зокрема можливість навчання за програмами подвійних дипломів, іноземна мова викладання спец. курсів тощо).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Відповідно до Національного класифікатору України «Класифікатор професій ДК 003:2010» та Міжнародної стандартної класифікації професій ISCO-88 (ISCO-88: International Standard Classification of Occupations/ILO, Geneva). 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти. 2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання. 2359 Інші професіонали в галузі освіти та навчання.
Академічні права випускників	Доступ до продовження навчання: – на 8-му кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій за програмою третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF-LLL; – на 7-му кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях за другим (освітньо-професійним) рівнем вищої освіти; – освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підходи до викладання та навчання: студентоцентрований, орієнтований на викладача, під керівництвом викладача, самостійне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі завдань, навчання на основі наукових досліджень, навчання на основі виробничої, передкваліфікаційної практики, рефлексивне навчання, робота в групах, індивідуальне та автономне навчання.
Методи оцінювання	Види контролю – поточний та підсумковий (екзамен, диференційований залік, залік, захист курсової роботи). Підсумкові семестрові оцінки виставляються за шкалою ECTS (від A до F) та за національною шкалою: для екзаменів – відмінно / добре / задовільно / незадовільно; для заліків – зараховано / незараховано. Навчальним планом передбачені усні та письмові екзамени, практику, критичний аналіз випадків, тематичні дослідження, есе, презентації, звіти, поточне оцінювання, екзаменування та проектна робота, портфоліо, само- та взаєморефлексія.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність вирішувати складні задачі, проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт. ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним. ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети. ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати. ЗК8. Письмове й усне професійне спілкування державною мовою, вміння використовувати знання другої (іноземної) мови для навчальної та наукової діяльності. ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності української та громадянської ідентичності, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.
Компетентності спеціальності: фахові (ФК), предметні (ПК)	ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності. ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя. ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання. ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку. ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. ФК7. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній

	професійній діяльності. ФК8. Здатність працювати у міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти предметної області з європейськими та євроатлантичними інституціями. ПК1. Знати закони наукового, соціального і професійного мислення, володіння комплексним, інтеграційним, історичним, динамічним, ситуаційним, системним підходами до наукового аналізу, здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження. ПК2. Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань. ПК3. Знати та розуміти наукові основи певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах. ПК4. Оволодіння основними історичними концепціями, поняттями, судженнями; здатність критично оцінювати результати наукових досліджень, висувати гіпотези, вибудовувати моделі процесів і явищ української та всесвітньої історії. ПК5. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учасника освітнього процесу, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. ПК6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності. ПК7. Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення у науково-педагогічній діяльності, обізнаність у власних силах, здатність до рефлексії та самоаналізу. ПК8. Виявляти знання та розуміння наукових основ певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах та вміти моделювати їх у зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання. ПК9. Здатність до соціальної комунікації; розуміння та сприйняття принципів толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки, здатність попереджувати та вирішувати конфлікти.
7 – Програмні результати навчання (РН)	
Програмні	РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з

результати навчання: загально-предметні (РН), фахові (ПРН)	психології, педагогіки, історії, громадянської освіти, основ правознавства у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області. РН2. <i>Демонструє</i> вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо. РН3. <i>Називає і описує</i> основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, <i>демонструє</i> вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість. РН4. <i>Формулює</i> наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, <i>демонструє</i> навички їх критичного аналізу, <i>генерує</i> нові ідеї, <i>аргументує</i> можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність. РН5. <i>Описує</i> методику розробки освітніх проєктів, <i>пояснює</i> зміст та призначення їх етапів, <i>аналізує</i> спроможність управління процесом їх впровадження, <i>прогнозує</i> очікувані результати. РН6. <i>Визначає і характеризує</i> основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; <i>описує</i> апарат науково-педагогічного дослідження, <i>демонструє</i> навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження. РН7. <i>Визначає, аналізує та характеризує</i> педагогічні інновації, <i>демонструє</i> вміння їх практичного застосування у професійній діяльності. РН8. <i>Описує</i> показники якості педагогічної діяльності, <i>аналізує</i> можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, <i>визначає</i> індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, <i>обирає</i> ресурси для професійного розвитку впродовж життя. РН9. <i>Демонструє</i> уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання. РН10. <i>Називає і аналізує</i> шляхи мотивації учнів до саморозвитку, <i>демонструє</i> вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності. РН11. <i>Демонструє</i> уміння забезпечувати конструктивну
---	---

та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН12. *Знає та дотримується* умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. *Демонструє* здатність діяти автономно і в команді.

РН14. *Демонструє* дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.

РН15. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній, громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

РН16. *Інтегрує* знання основ теорії держави і права, публічного, приватного права у професійну діяльність, *проектує* знання з основ правознавства на історичні події, процеси та явища сьогодення.

ПРН1. Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії.

ПРН2. Знати і розуміти зміст основних напрямів і шкіл сучасної історичної науки, головних проблем у розвитку історіографії, основні аспекти теоретико-методологічного дискурсу усно історичних досліджень у просторі конструювання минулого.

ПРН3. Характеризувати існуючі парадигми історії української державності, її обумовленість та соціодинаміку на тлі світових державотворчих процесів.

ПРН4. Аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України та ЄС, виявляти перспективи та наслідки сучасних інтеграційних процесів і місця в них України.

ПРН5. Орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, аналізувати суспільні явища й узагальнювати політичний досвід.

ПРН6. Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти.

ПРН7. Застосовувати для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних

	можливостей. ПРН8. Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу, на прийняття рішень. ПРН9. Використовувати безпечне освітнє електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів ПРН10. Визначати оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання, працювати над саморозвитком та самовдосконаленням, активно долучатися до діяльності професійних спільнот. ПРН11. Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати та інтерпретувати результати, створювати моделі та вивчати їхню дієвість. ПРН12. Здатність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму. ПРН13. Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання. ПРН14. Здатність до співпраці та інтеграції в прагненні до мети спільно з іншими людьми, відомствами, організаціями, активної участі у командній роботі, безвідносно до фонових знань та бачень визначених завдань. ПРН15. Здатність працювати результативно в групах, щоб локалізувати, отримати та опрацювати дані для вирішення завдання дослідження та брати відповідальність за організацію періодів роботи.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Склад науково-педагогічних, педагогічних працівників, який забезпечує реалізацію освітньої програми, відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
Матеріально-технічне	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу

забезпечення	підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами і відповідають існуючим нормативним актам. Навчальні аудиторії та лабораторії обладнані сучасними технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою. У кожному з комп'ютерних класів розміщено від 12 до 25 комп'ютерів, на яких встановлено необхідне програмне забезпечення, що дозволяє проводити освітній процес згідно з сучасними вимогами. Проведено локальну комп'ютерну мережу, є доступ до мережі Internet. Здобувачі освіти мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі Internet через бездротовий зв'язок (Wi-Fi).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний вебсайт https://chmnu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, правила прийому, положення про структурні підрозділи, навчально-наукову та інші види діяльності, перспективи працевлаштування, студентські організації, міжнародні проекти та програми академічної мобільності тощо. Всі працівники, викладачі та здобувачі освіти університету мають доступ до мережі Інтернет за необмеженим корпоративним тарифом для юридичних осіб. Бібліотека ЧНУ ім. Петра Могили надає доступ до необхідної спеціалізованої навчальної та наукової літератури (174 тис. прим.) через абонемент та у читальній залі на 238 місць. Також функціонує інституційний репозиторій, який надає онлайн доступ до опублікованих професорсько-викладацьким складом підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій та кваліфікаційних робіт випускників ЧНУ ім. Петра Могили. Користувачі локальної обчислювальної мережі університету мають доступ до ресурсів наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. У ході навчання активно використовується дистанційна платформа Moodle 3.0. Для забезпечення освітньої програми створено електронні курси до всіх освітніх компонентів.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність учасників освітнього процесу здійснюється на основі двосторонніх договорів між ЧНУ імені Петра Могили та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ЧНУ імені Петра Могили та закладами вищої освіти країн-партнерів.
Навчання	Освітня програма є відкритою для іноземних здобувачів

іноземних здобувачів вищої освіти	вищої освіти на підставах, визначених чинним законодавством України.
--	--

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Шифр КОП	Компоненти освітньої програми (КОП) (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Педагогіка вищої школи	3	Залік
ОК 2	Філософія інформаційного суспільства	3	Залік
ОК 3	Ділова іноземна мова (англійська)	3	Залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 4	Сучасні освітні методики та технології у викладанні історії та правознавства	5	Екзамен
ОК 5	Актуальні проблеми історії зарубіжних країн	4,5	Екзамен
ОК 6	Джерелознавство, історіографія та методологія історії / Курсова робота	5	Екзамен / Диф. залік
ОК 7	Інтерактивні методи викладання громадянської освіти	4	Екзамен
ОК 8	Актуальні проблеми історії України	5,5	Екзамен
ОК 9	Актуальні проблеми теорії держави і права	4,5	Залік
ОК 10	Освітній менеджмент	4,5	Залік
ОК 11	Виробнича (педагогічна) практика в закладах загальної середньої освіти	6	Диф.залік
ОК 12	Виробнича (педагогічна) практика в закладах вищої освіти	3	Диф. залік
ОК 13	Передкваліфікаційна практика	3	Диф. залік
ОК 14	Кваліфікаційна робота	13,5	Публічний захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67,5	
Вибіркові компоненти ОП			

<i>Цикл загальної підготовки*</i>			
ВБ 1	Дисципліна з каталогу курсів 1	3	залік
ВБ 2	Дисципліна з каталогу курсів 2	3	залік
ВБ 3	Дисципліна з каталогу курсів 1	3	залік
<i>Цикл професійної підготовки**</i>			
ВБ 4	Дисципліна вільного вибору студентів 4	4,5	екзамен
ВБ 5	Дисципліна вільного вибору студентів 5	4,5	залік
ВБ 6	Дисципліна вільного вибору студентів 6	4,5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		22,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

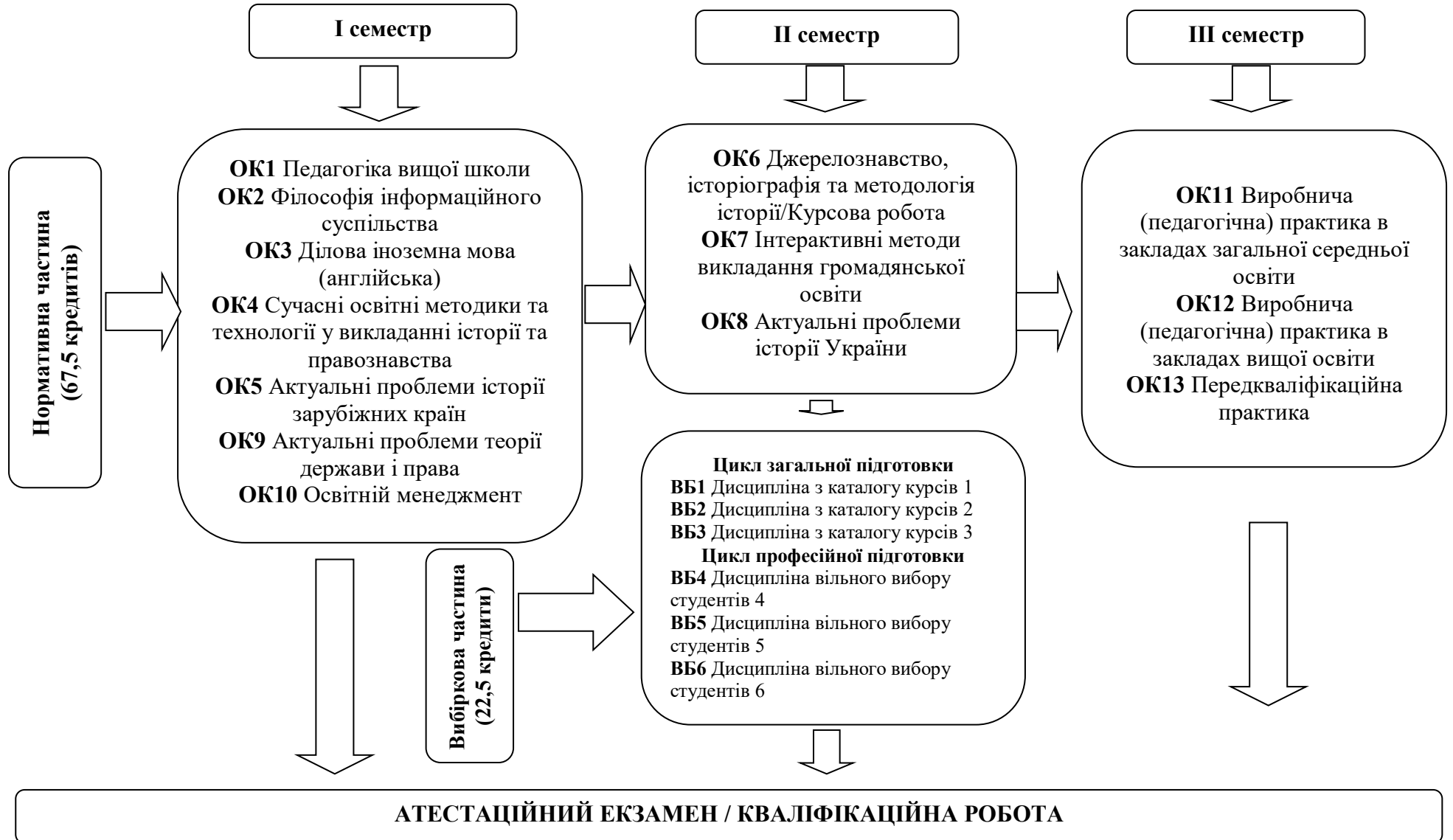
Примітки:

* Вибіркові компоненти загальної підготовки обираються із загально-університетського каталогу курсів (може змінюватись за пропозиціями та рекомендаціями роботодавців, здобувачів вищої освіти або науково-педагогічного складу ЧНУ імені Петра Могили).

** Вибіркові компоненти професійної підготовки можуть змінюватися в залежності від інтересів здобувачів, пропозицій та рекомендацій роботодавців, або науково-педагогічного складу ЧНУ імені Петра Могили за погодженням проєктної групи, науково-методичної ради факультету політичних наук.

Здобувач має право обирати дисципліну із запропонованих каталогів, або будь-яку дисципліну з інших освітніх програм при умові співпадіння кількості кредитів та семестру викладання.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестаційний екзамєн. Захист кваліфікаційної роботи.
Вимоги до атестаційного екзамєну	Атестаційний екзамєн передбачає завдання, що дозволяють встановити відповідність результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має бути спрямована на розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), що включає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недоброчесності. Кваліфікаційна робота оприлюднюється в репозитарії ЧНУ імені Петра Могили.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3	+	+	-	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК9	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК1	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК2	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК3	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК4	-	-	-	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+
ПК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК8	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідним компонентами освітньої програми**

[illegible]

[illegible]

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Конституція України: Основний Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Про внесення деяких змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу: Закон України від 23.04.2024 № 3642-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text>
4. Про освіту: Закон України від 25.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
6. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 10.02.1998 р. № 103/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11. 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
9. Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні: Розпорядження КМУ від 3.10.2018 р. № 710-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text>
10. Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 р. № 441. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0441729-24#Text>
11. Про затвердження професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.10.2024 р. № 1466. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vykladach-zakladu-vyshchoi-osvity1466>
12. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#n8>
13. Концепція розвитку педагогічної освіти / МОН України / Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
14. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
15. Проект Стандарту вищої освіти України другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuyedo-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-standartu-vishoyi-osviti-zi-specialnosti-standartu-vishoyi-osviti-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-na-drugomu-magisterskomu-rivni-vishoyi-osviti>
16. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.03.2021 р. № 610. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/325-610_vikladaci_zakladiv_visoi_osviti.pdf
17. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України від 11.05.2021 р. № 520. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/825/82566/011_Osvitni_ped_nauky_mahistr_17_06.pdf

18. Рекомендації щодо порядку створення та перегляду освітньої програми у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили від 26 грудня 2024 р. URL: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Rekomendatsiyi_shhodo_poryadoku_pereglyadu_OP.pdf
19. Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя - <https://erasmusplus.org.ua/>
20. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013. URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf>
21. Tuning Educational Structures in Europe (TUNING). URL: <https://www.unideusto.org/tuningeu/>
22. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). К.: CS Ltd., 2015. 32 р. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf